

dossier didàctic

PESADILLA ANTES DE NAVIDAD (Nightmare Before Christmas)

#ServeisEducatius
#FilmotecaEscoles

Filmoteca
de Catalunya

 Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

A partir de 5è de Primària

contingut

INFORMACIÓ PRÀCTICA

| PÀGINA 2

*FITXA TÈCNICA
CONCEPTES CLAU
SINOPSI
LA CRÍTICA DIU*

PER A REFLEXIONAR

| PÀGINA 4

PROPOSTA D'ACTIVITATS

| PÀGINA 5

ANÀLISI

Context

Llenguatge cinematogràfic

Narrativa

ACCIÓ

REFLEXIÓ

COMPLETEU EL VISIONAT

| PÀGINA 7

Informació pràctica

JOHNNY GUITAR

FITXA TÈCNICA

Direcció: Henry Selick

Guió: Caroline Thompson, Michael McDowell (Història: Tim Burton)

Música: Danny Elfman

Fotografia: Pete Kozachik

Interpretació: Animació

Producció: Estats Units

Any: 1993

Duració: 76 min.

V.O: Anglès

No recomanada a menors de 7 anys

CONCEPTES CLAU

Animació - Stop Motion - Nadal - Tradicions
Gèneres cinematogràfics- Amistat
Diferències - Musical - Halloween - Esperit nadalenc

SINOPSI

Jack Skellington és el 'rei carabassa' del poble Halloween, on es prepara cada any la celebració del dia dels difunts per al món mortal. Jack està cansat d'haver de preparar cada any la mateixa festivitat i desitja trobar alguna cosa més. L'oportunitat se li presenta quan descobreix, per casualitat, el Nadal. Tot i que es queda fascinat, decideix millorar-la. No obstant això, la seva visió d'aquesta festivitat és totalment contrària a l'esperit nadalenc. Els seus plans inclouen el segrest de Santa Claus

i la introducció de canvis bastant macabres. Només la seva núvia, la Sally, és conscient de l'error que està cometent.

LA CRÍTICA DIU

Resulta difícil tractar de comentar en un grapat limitat de línies les excel·lències d'una pel·lícula com la que ens ocupa. L'únic resum digne que se m'acut es redueix a dues paraules: *Obra Mestra*. Però si cal estendre's una mica més, sense la possibilitat d'escriure un tractat, la cosa pot convertir-se en una orgiàstica -i malgrat això, insuficient- acumulació d'adjectius superlatius i/o socorregudes referències que puguin donar alguna pista de forma concisa... Amb influències pictòriques que inclouen l'Expressionisme Alemany, l'extravagància visual del Dr. Seuss, la inspiració macabra de les il·lustracions d'Edward Gorey, la caricaturesca vena negra de Charles Addams, i fins i tot la distorsió plàstica d'un Van Gogh, *Pesadilla antes de Navidad* de Tim Burton conjuga el ritme i qualitats del musical clàssic americà -i incommensurable és el superlatiu digne d'aquesta partitura, obra magna de Danny Elfman- amb l'esperit del conte de fades centreeuropeu; un esperit gòtic que es posa del costat del món

Informació pràctica

PESADILLA ANTES DE NAVIDAD (Nightmare Before Christmas)

---

fosc, i es gaudeix a fons amb la seva assortida galeria d'éssers luctuosos...

Però per sobre de tot, *Pesadilla antes de Navidad* és un visionari festival d'animació únic en el seu gènere, i un espectacle sorprenent sense comparació en la història del cinema. Recupera la vella tècnica de la stop motion, -això és, animació de ninots fotograma a fotograma-, que és un art carregat d'un estrany lirisme; no solament pel seu profund arrelament en la memòria cinèfila (gràcies al stop motion), el pioner Willis O'Brien va insuflar vida a l'entranyable King Kong, el gran Ray Harryhausen va portar des de l'espai, la prehistòria i la mitologia a desenes i desenes d'inoblidables criatures, o el mestre Jiri Trnka va recrear les seves bellíssimes llegendes txeques sinó perquè, quan està assolit, desprèn un halo de màgia inigualable, un rar encanteri capaç de transportar-nos a un univers fantàstic i fer-nos creure en ell amb vehemència.

Monzón, Daniel. *Pesadilla antes de Navidad*. "Fotogramas", núm. 1814 (dic. 1994), pàg. 12.

The background is a stylized illustration of a living room during Christmas. On the left, Jack Skellington is partially visible, wearing his signature striped suit and a white mask with a large eye. He is holding a large, round, light-colored object. In the center, a white rectangular box contains a quote. On the right, a Christmas tree is decorated with colorful lights and ornaments. The overall color palette is dominated by blues, greens, and reds, with a soft, atmospheric lighting.

“

Nadal és una bona excusa per a poder abraçar a qui vulguem.

”

JACK SKELLINGTON (PERSONATGE)

Proposta d'activitats

ANÀLISI

CONTEXT

Encara que Tim Burton és la figura més reconeguda en aquesta pel·lícula en termes d'autoria, fer un film és un procés col·lectiu. Cerqueu informació sobre el director (que no és Tim Burton), els il·lustradors i els altres creadors que mencionen a *La crítica diu*.

LLENGUATGE CINEMATogràFIC

Un dels aspectes tècnics més rellevants d'aquesta pel·lícula és la utilització de la tècnica d'animació stop motion o animació fotograma a fotograma. Aquest mètode d'animació, diferent del dibuix animat i a l'animació per ordinador en 3D, crea el moviment a partir de la successió de fotografies d'objectes físics. És, doncs, un tipus d'animació totalment artesanal on el moviment s'aconsegueix manipulant els objectes i fotografiant-los. Busqueu informació sobre aquesta tècnica i valoreu la seva complexitat i dificultat per crear una pel·lícula de 75 minuts de durada.

Els gèneres cinematogràfics ens serveixen per a classificar les pel·lícules (per exemple, el drama, la comèdia). No és fàcil atribuir un sol gènere a *Pesadilla antes de Navidad*. Quins en diferencieu?

NARRATIVA

La pel·lícula entesa com l'anticonte de Nadal conté innumerables transgressions respecte a les produccions animades més clàssiques. Quines diferències trobeu respecte als tradicionals contes de Nadal?

Proposta d'activitats

ACCIÓ

Si ja coneixeu la tècnica del stop motion, en grups, escolliu una història (pot ser la lectura recomenada del curs) i feu ús d'aquesta tècnica. Després visualitzeu com els/les companys/es han explicat el mateix argument creant resultats segurament molt diferents. Visca la creativitat!

REFLEXIÓ

L'estètica del film tètrica i allunyada de les narratives habituals d'animació ens fa pensar en el terror i les pel·lícules que fan por. Què fa que tinguem por? És l'obscuritat? Són les formes? Com podem combatre aquests sentiments?

Completeu el visionat

BIBLIOGRAFIA I FILMOGRAFIA

Marcos Arza, Marcos. *Tim Burton*.
Madrid: Cátedra, 2013

Monzón, Daniel. *Pesadilla antes de Navidad*. "Fotogramas", núm. 1814 (dic. 1994), pàg. 12.

Parrondo, Ángel. *Tim Burton: Halloween ha sido siempre la noche más divertida del año*. "Dirigido por", núm. 230 (dic. 1994), pàg. 14-19.

Pesadilla antes de Navidad (Nightmare Before Christmas)(BR). [Madrid]: Walt Disney Company, DL 2008.

Sala, Ángel. *Pesadilla antes de Navidad*. "Imágenes de actualidad", núm. 132 (dic. 1994), pàg. 82-85.

Solaz Frasset, Lucía. *Pesadilla antes de Navidad: Tim Burton 1993*. Valencia: Nau llibres ; Barcelona: Octaedro, DL 2001.

Tots els llibres, revistes, pel·lícules i bandes sonores citats els trobareu a la Biblioteca del Cinema.

Topogràfic del film:
V 10716